

UN MANUAL PRACTIC DE BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII PENTRU LUMEA BIBLIOTECARĂ

Raisa PLĂIEȘU,
Biblioteca Națională
a Republicii Moldova

Cartea a fost și va rămâne un izvor necesat de cunoștințe, fără de care omenirea nu ar putea exista. Lumina ei de citire este cel mai corect drum al vieții omului, unde îl îndrumă pe căile cele mai principale al mersului său prin timp. Cartea poate fi considerată un depozit al inteligenței omenesti, conținând în filele ei cunoștințe, sensibilități și emoții. Ea este o comoară fără de preț, care adună cele mai frumoase gânduri ale autorilor pe care cititorii le pot folosi.

Avalanșele de cărți apărute la etapa actuală în cele mai diverse ipostaze de lux editorial-poligrafice, atât artistice cât și în alte domenii, își ocupă locul pe polițele magazinelor, unde cititorii nu pot să le procure pe toate, că nu-i permite bugetul. Și în ajutor îi vine biblioteca, care este templul învățaturii, deoarece doar în bibliotecă omul poate să-și hrănească sufletul și gândul cu cele mai diverse cunoștințe, având acces liber la toate cărțile de care are nevoie. Din păcate, astăzi Internetul și alte tehnologii informaționale concurează cu biblioteca, dar totuși, cred că nimeni niciodată nu va reuși să înlocuiască cartea pe suport de hârtie cu alte invenții. Biblioteca va rămâne mereu cu ușile deschise pentru omenire, pentru că doar ea este ușa larg deschisă spre viitor și doar într-o bibliotecă ai șansa să fii superior. Biblioteca este ca o a doua casă, o școală unde poți mereu învăța. Să citești și să frecventezi biblioteca în timpul liber a devenit o obișnuință. Biblioteca ne ghidează ca printr-un labirint de enigme, care ne ajută să devenim mai inteligenți, mai buni și mai deștepți, pentru că nicăieri nu vom găsi un limbaj mai frumos și mai corect decât în carte. De-a lungul istoriei bibli-

oteca este regăsită ca instituție socială în funcție de nivelul de dezvoltare al societății, circulație a informației, nivelul de educație al populației și alți factori. Astfel, putem identifica următoarele prezențe ale bibliotecii în timp și spațiu: biblioteca antichității, biblioteca medievală, biblioteca în epoca Renașterii și perioada modernă, biblioteca secolului XX – în contextul democratizării accesului la informație, biblioteca modernă, biblioteca tradițională, biblioteca electronică, biblioteca digitală, biblioteca 2.0 – se caracterizează prin patru elemente esențiale: centrată pe utilizator (utilizatorii care participă la crearea conținutului și serviciilor); în colecții și servicii aplică componente audio și video; interrelaționează pe Web și rețelele de socializare; este deschisă schimbărilor.

Esența și orientările dezvoltării bibliotecilor sunt reflectate în cele cinci Legi ale lui Ranganathan (Shiyali Ramamrita Ranganathan – matematician și bibliotecar din India (1892-1972), elaborate în prima jumătate a sec. al XX-lea, actuale și viabile până în zilele noastre.

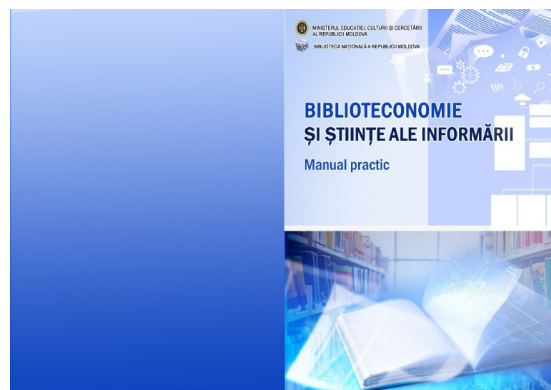
La cârma bibliotecii este bibliotecarul, care este persoana cu o pregătire profesională în domeniul biblioteconomiei, responsabilă de organizarea colecțiilor în bibliotecă. A fi bibliotecar înseamnă cunoaștere, echilibru, perseverență, cultură, informație, pregătire, răbdare, spirit de prudență, amabilitate, simț analitic, spirit critic, creativitate, capacitate de sinteză, curiozitate intelectuală, rigoare etc. Profesionistul din bibliotecă nu este un simplu angajat care difuzează cartea sau informația în format tipărit. În raport cu clienții bibliotecii, el caută să înțeleagă interlocutorul, psihologia și personalitatea fiecărui beneficiar. El este un agent cultural și educațional, utilizează oportunitățile pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale. El face cultură la locul său de muncă. El știe să selecteze din multitudinea de documente pe cele mai valoroase și să le difuzeze în rândul utilizatorilor. El identifică cele mai importante elemente

ale obiectivelor, ierarhizarea lor valorică. Prelucreează documentele în conformitate cu regulile domeniului biblioteconomic și bibliologic, organizează activitatea într-o bibliotecă după standarde specifice, fapt care presupune un grad de profesionalism și contact permanent cu utilizatorii și cartea. Bibliotecarul este într-o formare continuă. Toate acestea îi conferă bibliotecarului și statutul de cercetător în domeniu.

Modul de instruire al bibliotecarului are loc în interiorul cadrului profesional din bibliotecă, unde trebuie să se implice în procesul de instruire și formare continuă, să promoveze politicile și interesele instituției pe care o reprezintă, să susțină prin contribuția personală afilierea profesională, să promoveze tradițiile și realizările domeniului biblioteconomic și infodocumentar național, să-și facă meseria fără a permite satisfacerea unor interese personale, să participe la procesul de informare asupra problemelor referitoare la viața profesională, să studieze noi modalități de îmbunătățire a calității muncii executate și să accepte schimbarea și implementarea tehnologiilor avansate în domeniu.

Sursa de autoinstruire al bibliotecarului este literatura didactică profesională în domeniul biblioteconomiei, care aș propune un editorial recent – *Biblioteconomie și științe ale informării. Manual practic* - lucrare elaborată și coordonată de Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al R. Moldova. Este un manual practic scris de o echipă de autori, specialiști profesioniști în domeniul biblioteconomiei de la Biblioteca Națională a R. Moldova și Camera Națională a Cărții: Ludmila CORGHENCI, Elena PINTILEI, Aliona MUNTEAN, Aliona TOSTOGAN, Veronica COSOVAN, Lilia POVESTCA, VERA OSOIANU, Valentina POPA, Ecaterina DMITRIC, Veronica BORȘ, Victoria VASILICA, Angela DRĂGĂNEL, Margareta CEBOTARI, Renata COZONAC, Valentina CHITOROAGĂ. Coordonatorii ediției sunt: Ludmila CORGHENCI și Vera OSOIANU. Manualul a fost recomandat pentru publicare de Consiliul redacțional al Bibliotecii Naționale a R. Moldova. Acest manual practic este destinat pentru toată lumea bibliote-

cară, după cum menționează și coordonatorul, prefațatorul acestei lucrări doamna Ludmila Corghenci, șefa Centrului de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării a BNRM: „*Manualul constituie un reper util atât pentru personalul angajat în biblioteci, cât și pentru cei care se pregătesc să devină angajați și nu dețin competențe suficiente pentru activitatea profesională. Conținutul acestuia este prezentat într-o manieră accesibilă persoanelor de niveluri și domenii diferite de studii, dorința autorilor fiind de a încuraja și a stimula înclinația spre dezvoltarea continuă a competențelor, de a dezvolta capacitatea inovativă și creativă a personalului de specialitate din biblioteci. Sperăm că lucrarea de față va fi acceptată cu interes de către personalul de specialitate din biblioteci și va contribui la dezvoltarea formării profesionale.*”

Conținutul acestui manual oglindește următoarele compartimente: Biblioteca și rolul ei în societatea modernă; Dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă; Resurse informaționale; Prezervarea colecțiilor de bibliotecă; Instrumente de informare asupra colecțiilor bibliotecii; Utilizatorii bibliotecii publice. Servicii de bibliotecă; Activitatea de informare și documentare în biblioteca publică; Studii și cercetări în biblioteca publică; Conceptul, rolul și funcțiile marketingului în activitatea bibliotecară; Personalul de specialitate din bibliotecile publice. Formarea profesională și formarea profesională continuă; Statistica de bibliotecă. Evaluarea impactului bibliotecii; Standartizarea în biblioteconomie, informare și documentare.

Responsabilitatea de editare a acestei lucrări a fost în posesia echipei redacționale de la Centrul editorial-poligrafic al Bibliotecii Naționale a R. Moldova.